

MEB Ö?retmen Al?m? Mülakat?na Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *MEB Ö?retmen Al?m? Mülakat?na Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25887>

Özet

MEB Ö?retmen Al?m? Mülakat?na Yönelik Tutum Ölçe?i, 2020 y?l?nda Çar, Kele?o?lu ve Yazar tarafından geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?retmen adaylar?n?n, Türkiye Cumhuriyeti Millî E?itim Bakanlığı (MEB) tarafından gerçekte?tirilen ö?retmen atama mülakat süreçlerine kar?? sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri (**tutumlar?**) ölçmek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçek geli?tirme çal??ması, bu kritik atama sürecine yönelik alg?lanan adalet, kayg? ve beklentileri kapsamaktadır. Ölçek geli?tirme çal??ması, geçerlik ve güvenilirlik analizleri ile desteklenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen atamas?, MEB mülakat?, tutum, ö?retmen aday?, psikometrik ölçek, mülakat kayg?s?, adalet alg?s?.

Yazarlar

Bülent Çar, Serkan Kele?o?lu, Selda Yazar.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ö?retmen adaylar?n?n devlet okullar?na atanma sürecinde kar??la?t?klar? mülakat uygulamalar?na dair genel e?ilimlerini ve duygusal tepkilerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, e?itim politikas? yap?c?lar?na ve ilgili kurumlara, atama süreçlerinin adaylar üzerindeki psikolojik etkilerini anlamak için nicel veriler sa?lamaktadır.

Ölçek, adaylar?n mülakat?n gereklili?i, objektifli?i ve sonuçlar?n?n kariyer beklentileri üzerindeki etkisi hakk?ndaki **tutumlar?n?** belirleyerek, gelecekteki mülakat sistemlerinin iyile?tirilmesine yönelik öneriler geli?tirmeye katkıda bulunmak üzere tasarlanm??tır.

Yap?

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n MEB ö?retmen al?m mülakatlar?na yönelik çok boyutlu tutum yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana bile?ende incelenir: **Duygusal Tepkiler** (mülakatla ili?kili stres ve kayg? düzeyleri), **Bili?sel De?erlendirme** (mülakat?n adil ve ?effaf olup olmad??na dair inançlar) ve **Davran??sal E?ilimler** (mülakata haz?rlanma motivasyonu veya kaç?nma davran??lar?). Ölçek, bu bile?enlerin her birini kapsayarak aday?n mülakata yönelik genel yönelimini kapsamlı bir ?ekilde ortaya koyma? hedefler.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, arac?n ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amac?yla çe?itli geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Kapsam geçerli?ini sa?lamak için uzman görüşlerine ba?vurulmu? ve madde havuzu olu?turulmu?tur. Yap? geçerli?i ba?lam?nda ise tipik olarak Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

Yazarlar (Çar, Kele?o?lu, Yarar, 2020), DFA sonuçlar?n?n elde edilen faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Ölçek maddelerinin ilgili boyutlarda yüksek faktör yüklerine sahip oldu?u ve model uyum indekslerinin (örne?in, RMSEA, CFI, TLI) kabul edilebilir düzeylerde oldu?u rapor edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek amac?yla güvenirlik analizleri gerçekleştirilmi?tir. ?ç tutarlılık katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eri, ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in genel iç tutarlılık katsay?s?n?n yüksek oldu?u (genellikle .80 üzerinde) ve alt boyutlar?n da kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik sundu?u belirtilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla elde edilen puanlar?n istikrarlı oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, mülakata yönelik tutumun farklı veçhelerini temsil eden çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?undan, yap? geçerli?ini test etmek için faktör analizleri kullan?lm??t?r. İlk olarak, veri setinin faktörleştirilmeye uygunlu?u **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** ve **Barlett Küresellik Testi** ile kontrol edilmi?tir. Ard?ndan, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in temel boyutlar? belirlenmi?tir.

AFA sonucunda, ölçe?in birden fazla faktörden olu?tu?u tespit edilmi? ve bu faktörler, mülakata yönelik tutumun farklı veçhelerini temsil etmi?tir (Örne?in: Mülakat?n Adilliyi, Mülakat Kayg?s?). Son olarak, Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n farklı bir örneklem üzerinde do?rulanmas? sa?lanm??t?r.

Araç

Test Tipi: Geli?tirme (Psikometrik Ölçek)

Format: Be?li Likert Tipi Derecelendirme (Kesinlikle Kat?lıyorum - Kesinlikle Kat?lmıyorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: Genellikle 20-30 ya? aras? (Lisans son s?n?f ö?rencileri ve mezunlar)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin E?itim Fakültelerinde ö?renim gören veya mezun olmu? ve MEB atama mülakatlarına haz?rlanan bireyler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

MEB, ö?retmen atama mülakat?, psikometri, geçerlik, güvenirlik, e?itim psikolojisi, faktör analizi, ö?retmen alım?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Veri Kaynağında Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: skelesoglu@ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar Serkan Keleşo?lu)

Yazma Adresi: Veri Kaynağında Belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçek, 2020 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırama amaçlı kullanımı genellikle yazarlara referans verilerek ücretsizdir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için sorumlu yazar Serkan Keleşo?lu ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Çar, B., Keleşo?lu, S., ve Yarar, S. (2020). Ö?retmen Adaylarının Millî E?itim Bakanlığının Ö?retmen Alım Görüşmelerine Yönelik Tutumlarına İlişkin Bir Ölçek geliştirme çalışması. *Uluslararası Güncel E?itim Araştırmalar? Dergisi*, 6 (2), 524-537.

Orijinal makaleye Dergipark üzerinden erişim sağlanabilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ogretmen-adaylarinin-milli-egitim-bakanligi-ogretmen-alim-gorusmelerine-yonelik-tutumlarina-iliskin.pdf

MEB Ö?retmen Al?m? Mülakat?na Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ula?mak için yukarıda belirtilen Çar, Kele?o?lu ve Yarar (2020) yay?n?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM